

Interpelacja nr 37331

do ministra rozwoju i technologii

w sprawie nieprawidłowości działania Urzędu Patentowego RP oraz wynikającej z tego faktu konieczności wstrzymania prac nad projektem nowej ustawy Prawo własności przemysłowej (UD263)

Zgłaszający: Andrzej Szewiński, Piotr Adamowicz, Romuald Ajchler, Tomasz Aniśko, Urszula Augustyn, Władysław Teofil Bartoszewski, Jerzy Borowczak, Piotr Borys, Borys Budka, Małgorzata Chmiel, Janusz Cichoń, Adam Cyrański, Jacek Czerniak, Zofia Czernow, Barbara Dolniak, Waldy Dzikowski, Monika Falej, Magdalena Filiks, Joanna Frydrych, Krzysztof Gadowski, Aleksandra Gajewska, Kinga Gajewska, Elżbieta Gelert, Hanna Gill-Piątek, Tomasz Głogowski, Marta Golbik, Cezary Grabarczyk, Krzysztof Grabczuk, Michał Gramatyka, Rafał Grupiński, Riad Haidar, Agnieszka Hanajczyk, Jerzy Hardie-Douglas, Marek Hok, Klaudia Jachira, Maria Małgorzata Janyska, Michał Jaros, Joanna Jaśkowiak, Dariusz Joński, Mieczysław Kasprzak, Marcin Kierwiński, Joanna Kluzik-Rostkowska, Ewa Kołodziej, Przemysław Koperski, Maciej Kopiec, Tomasz Kostuś, Katarzyna Kotula, Iwona Maria Kozłowska, Michał Krawczyk, Katarzyna Kretkowska, Robert Kropiwnicki, Wojciech Król, Paweł Krutul, Marek Krzakała, Henryka Krzywonos-Strycharska, Anita Kucharska-Dziedzic, Marcin Kulasek, Dariusz Kurzawa, Robert Kwiatkowski, Gabriela Lenartowicz, Katarzyna Lubnauer, Artur Łacki, Magdalena Łosko, Jagna Marczułajtis-Walczak, Rajmund Miller, Aleksander Miszański, Izabela Katarzyna Mrzygłocka, Grzegorz Napieralski, Sławomir Neumann, Dorota Niedziela, Małgorzata Niemczyk, Sławomir Nitras, Barbara Nowacka, Tomasz Piotr Nowak, Wanda Nowicka, Mirosława Nykiel, Robert Obaz, Marzena Okła-Drewnowicz, Tomasz Olichwer, Paweł Olszewski, Katarzyna Osos, Paweł Papke, Karolina Pawliczak, Małgorzata Pępek, Krzysztof Piątkowski, Sławomir Jan Piechota, Kazimierz Plocke, Agnieszka Pomaska, Paweł Poncyłjusz, Małgorzata Prokop-Paczkowska, Jacek Protas, Jacek Protasiewicz, Ireneusz Raś, Monika Rosa, Grzegorz Rusiecki, Jakub Rutnicki, Marek Rząsa, Wojciech Saługa, Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska, Joanna Senyszyn, Krystyna Sibińska, Tomasz Siemoniak, Bartłomiej Sienkiewicz, Krystyna Skowrońska, Waldemar Sługocki, Bogusław Sonik, Marek Sowa, Anita Sowińska, Franciszek Sterczewski, Mirosław Suchoń, Michał Szczerba, Adam Szłapka, Jan Szopiński, Krystyna Szumilas, Iwona Śledzińska-Katarasińska, Tadeusz Tomaszewski, Małgorzata Tracz, Robert Tyszkiewicz, Katarzyna Ueberhan, Jarosław Urbaniak, Jarosław Wałęsa, Marta Wcisło, Monika Wielichowska, Mariusz Witczak, Anna Wojciechowska, Witold Zembaczyński, Piotr Benedykt Zientarski, Tomasz Zimoch, Tadeusz Zwiefka, Paweł Zalewski

Data wpływu: 11-11-2022

Szanowny Panie Ministrze!

W Ministerstwie Rozwoju i Technologii prowadzone są obecnie prace nad nową ustawą Prawo własności przemysłowej, druk UD263. Osoby, które wyraźnie uczestniczyły w opracowaniu tego projektu i które pozytywnie wypowiadają się na jego temat w mediach, nie dostrzegają równocześnie nieprawidłowości działania Urzędu Patentowego RP i nie potrafią zadbać o jego prawidłowe funkcjonowanie. Wskazują na to liczne przykłady, z których przedstawiono tu tylko trzy:

1. Niestosowanie przez Urząd Patentowy RP podstawowych zasad i przepisów wynikających z treści Kodeksu postępowania administracyjnego:

1) z Urzędu Patentowego RP kierowane są do zgłaszających wezwania do dostarczenia przez zgłaszających zaświadczeń (wezwania wysyłane są przez urząd także niezależnie od zagrożeń i utrudnień wynikających ze stanu pandemii COVID-19), choć urząd nie jest uprawniony do żądania przedkładania dokumentów, do których ma samodzielnie zagwarantowany ustawowo dostęp, np. skierowane zostało „Wezwanie do usunięcia braków formalnych” poprzez „nadesłanie pełnego odpisu z właściwego rejestru przedsiębiorców wnioskodawcy albo jego uwierzytelnionej kopii”,

2) uważamy, że urząd w sposób niepotrzebny komplikuje prowadzone przez siebie postępowania, ponieważ w przypadku ww. wezwań ma zastosowanie zasada określona w art. 4 ust. 4a i ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1683) oraz zakaz wynikający z (pomijanego przez urząd) art. 220 § 1 pkt 2b ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000), obowiązek przestrzegania których przez urząd wynika z art. 256 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 324):

Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym z dnia 20 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1683)

Art. 4 [Centralna Informacja]

3. Centralna Informacja wydaje odpisy, wyciągi i zaświadczenia oraz udziela informacji z Rejestru, które mają moc dokumentów urzędowych, jeżeli zostały wydane w postaci papierowej lub elektronicznej.

4a. Centralna Informacja udostępnia bezpłatnie, w ogólnodostępnych sieciach teleinformatycznych, aktualne i pełne informacje o podmiotach wpisanych do Rejestru oraz listę dokumentów zawartych w katalogu.

4aa. Pobrane samodzielnie wydruki komputerowe aktualnych i pełnych informacji o podmiotach wpisanych do Rejestru mają moc zrównaną z mocą dokumentów wydawanych przez Centralną Informację, o których mowa w ust. 3.

Kodeks postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000):

Art. 220 [Podstawa prawna żądania]

§ 1. Organ administracji publicznej nie może żądać zaświadczenia ani oświadczenia na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, jeżeli:

2) możliwe są do ustalenia przez organ na podstawie:

b) rejestrów publicznych posiadanych przez inne podmioty publiczne, do których organ ma dostęp w drodze elektronicznej na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;

Prawo własności przemysłowej z dnia 30 czerwca 2000 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 324)

Art. 152²² [Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy]

1. Od decyzji Urzędu Patentowego wydanej po rozpatrzeniu sprzeciwu stronom służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Przepisy art. 244- 245, art. 248 i art. 249 stosuje się odpowiednio.

Art. 152²³ [Odpowiednie stosowanie]

1. Do postępowania w sprawie sprzeciwu przepisy art. 242 ust. 1 i 2, art. 251, art. 252 i art. 253 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 244 [Ponowne rozpatrzenie sprawy]

1. Od decyzji Urzędu Patentowego stronie służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego.

1¹. Do postępowania o ponowne rozpatrzenie sprawy stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 12-14, przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące rozpatrywania odwołania od decyzji.

Art. 252 [Odesłanie do KPA]

W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Urzędem Patentowym stosuje się, z zastrzeżeniem art. 253, odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 255¹ [Wniosek o wszczęcie postępowania]

1. Postępowanie sporne w sprawach, o których w art. 255 ust. 1, wszczyna się na pisemny wniosek. (...)

6. Jeżeli wniosek nie spełnia wymogów formalnych, Urząd Patentowy wzywa wnioskodawcę do usunięcia usterek lub braków w terminie 30 dni pod rygorem umorzenia postępowania.

Art. 256 [Tryb postępowania, upoważnienie]

1. Do postępowania spornego przed Urzędem Patentowym w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

2. Nieudostępnianie względnie udostępnianie nieaktualnych informacji oraz danych w bazach internetowych i rejestrach Urzędu Patentowego RP o stanie prawnym praw udzielanych przez urząd:

1) Urząd Patentowy RP udziela patentów na wynalazki, co wynika z obowiązującej ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej: „Art. 6. 1. Na warunkach określonych w ustawie udzielane są patenty (...) na wynalazki, (...).”;

2) niekiedy jednak dochodzi do nieuzasadnionego udzielenia prawa wyłącznego i dlatego ww. ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej przewiduje możliwość unieważnienia patentów: „Art. 89. 1. Patent może zostać unieważniony (...).” ;

sytuacja taka miała miejsce w postępowaniu, którego przedmiotem był patent nr Pat.212219 (P.386337) „Sposób wytwarzania granulowanego nawozu wapniowo-magnezowego”, który to patent został unieważniony:

- decyzją Urzędu Patentowego RP z dnia 10.02.2017 r., po czym:

- Wojewódzki Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 17.04.2018 r. sygn. akt VI SA/Wa 2143/17 oddalił skargę na decyzję o unieważnieniu ww. patentu (adres dostępu: <https://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/F12332F2B4>), po czym:

- Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 26.04.2022 r. sygn. akt II GSK 1724/18 oddalił skargę kasacyjną w tej sprawie i decyzja o unieważnieniu patentu Pat.212219 (P.386337) stała się prawomocna (adres dostępu: <https://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/F760F22B33>) - co zilustrowano w zestawieniu orzeczeń sądów administracyjnych, w wyniku wydania których decyzja o unieważnieniu patentu Pat.212219 (P.386337) stała się prawomocna,

3) tymczasem aktualnie Urząd Patentowy RP wciąż informuje, że patent Pat. 212219 pozostaje w mocy, a co więcej, że będzie on pozostawał w mocy do 2028.10.23 - w dniu 03.11.2022 r. w bazie urzędu wciąż udostępniana była myląca informacja „Status: Prawo w mocy” (adres dostępu: <https://ewyszukiwarka.pue.uprp.gov.pl/search/pwp-details/P.386337>); zrzut ekranu ze strony Urzędu Patentowego RP zawiera oprócz wyżej opisanej informacji także wskazanie „2028-10-23 Data wygaśnięcia”, przy czym numer zgłoszenia wynalazku prezentowany jest przez urząd tak, jak gdyby był numerem patentu; przedstawiona sytuacja jest tym bardziej niebezpieczna, że jak wynika z obowiązującej ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej: „Art. 228. 4. Domniemywa się, że wpisy w rejestrach, o których mowa w ust. 1, są prawdziwe i że każdemu jest znana ich treść.”, tak więc do uczestników obrotu gospodarczego, sądów i organów ścigania - tak w sytuacji przedstawionej wyżej i wielu innych - emitowane są przez Urząd Patentowy RP informacje wprowadzające w błąd, zaś Urząd ten proszony o skorygowanie niebezpiecznej sytuacji przestrzeganie prawa - zapewnia, że: „Dla zachowania przejrzystości i czytelności rejestrów Urząd Patentowy ujawnia informacje o wydanych decyzjach, np. w przedmiocie żądania unieważnienia patentu, dopiero po ich uprawomocnieniu się. (...)” (fragment odpowiedzi z dnia 23.12.2021 r. na list otwarty skierowany dnia 15.11.2021 r. do kierownictwa Urzędu Patentowego RP), lecz jak jednak widać urząd - mimo zapewnień - często nie udostępnia faktycznych danych o stanie prawnym i statusie prawa wyłącznego udzielonego przez Urząd także wówczas, gdy informacje te wynikają z prawomocnych decyzji, więcej Urząd nie podejmuje też starań o uzupełnienie (nie dość może jasnego) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 stycznia 2017 r. w sprawie rejestrów prowadzonych przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 115), które dalej nazywane jest „RSR”, Urząd wyjaśnia jedynie „aktualnie prowadzone są prace nad projektem ustawy - Prawo własności przemysłowej (nr projektu UD263).” - co dokumentuje nastawienie urzędu do stosowania prawa, a ściślej jego nieprzestrzegania tu i teraz.

3. Trzeci przykład niestarannych i równocześnie niebezpiecznych działań urzędu ilustruje sytuacja, w której Urząd Patentowy RP w przypadku tego samego prawa udostępnia dane (w bazach internetowych oraz w rejestrach Urzędu Patentowego RP) informujące zarówno o pozostawianiu tego prawa w mocy („Postępowanie w toku”), jak też o unieważnieniu tego samego prawa (adres dostępu: <https://eprofil.pue.uprp.gov.pl/public/registry/view/Ru.070891?lng=pl>); zrzuty ekranu ze strony internetowej Urzędu Patentowego RP zawierają jednocześnie informacje „Status Postępowanie w toku” oraz „15.03.2020 r. Unieważnione prawo ochronne w całości (Sp. 260.2019)”.

Możliwe byłoby już obecnie doraźne i skuteczne rozwiązanie powyższych problemów, gdyby kierownictwo Urzędu Patentowego RP podjęło odpowiednie starania i zdecydowało o:

- niewprowadzaniu błędnych danych do systemu oraz o bieżącym udostępnianiu informacji o decyzjach wydanych w każdej sprawie, a także o środkach zaskarżenia otrzymanych i składanych przez strony, gdyż Urząd (nawet jeśli po wniesieniu skargi do sądu administracyjnego na orzeczenie Urzędu, na tym etapie postępowania - jak często podkreśla - „nie jest dysponentem akt”) zawsze jednak dysponuje pełną wiedzą o ich zawartości i treści wydawanych orzeczeń, a ujawnianie kompletnych danych jest możliwe zgodnie z obecnie obowiązującym, ww. rozporządzeniem RSR w sprawie rejestrów prowadzonych przez Urząd Patentowy - de lege lata - w świetle § 8 pkt 6 dotyczącego „rubryki F”, gdyż w rejestrach urzędu mają być odnotowywane „decyzje dotyczące patentu” (zatem tak prawomocne, jak i nieprawomocne),

- podjęciu w przyszłości starań - de lege ferenda - o uzupełnienie treści rozporządzenia RSR, w ten sposób, aby po korekcie rozporządzenia nie budziło już niczyjej wątpliwości to, że do rejestrów Urzędu Patentowego wpisywać należy „wszelkie” orzeczenia dotyczące danego prawa wyłącznego udzielonego przez Urząd (także informacje o nieprawomocnych wyrokach sądów powszechnych unieważniających to prawo), gdyż obecnie w treści § 8 pkt 6 dotyczącego „rubryki F” nie przewidziano wprost i jednoznacznie miejsca na wprowadzanie danych, których obowiązek ujawniania wynika z art. 228 ust.11 obowiązującej ustawy Prawo własności przemysłowej (Dz. U. 2021 r. poz. 324).

Ustawodawca zatem już wcześniej liczył wyraźnie na to, że Urząd Patentowy dokona logicznej wykładni prawa i zauważy, że ujawnianie kompletnych danych o stanie prawnym praw wyłącznych udzielanych przez Urząd - jest bezwzględny warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa i swobody działalności gospodarczej gwarantowanej przez art. 20 Konstytucji RP, także dlatego, że zapobiega wszczynaniu bezpodstawnych sporów.

Może dlatego ustawodawca niedostatecznie stanowczo sprecyzował ten oczywisty obowiązek w przepisach wykonawczych, choć jasno wyraził swoją intencję w art. 228 ust. 11 obowiązującej ustawy Prawo własności przemysłowej.

Natomiast bardzo niepokoi stanowisko Urzędu Patentowego, który wyjaśnia, że nie udostępnia danych o stanie praw udzielanych i uchylanych „dla zachowania przejrzystości i czytelności rejestrów” (fragment odpowiedzi z dnia 23.12.2021 r. na list otwarty skierowany dnia 15.11.2021 r. do kierownictwa Urzędu Patentowego RP).

Niepokoje wieloletnie utrzymywanie przez Urząd Patentowy opisanego stanu niezgodności, a tym bardziej brak racjonalnej reakcji na apele o skorygowanie praktyki i dokonywanie właściwej wykładni prawa oraz podjęcie działań naprawczych, o które proszono w poniższym wystąpieniu:

- list otwarty skierowany dnia 15.11.2021 r. do kierownictwa Urzędu Patentowego RP z apelem o pilną zmianę praktyki urzędu, w wyniku której przez długie lata nie jest możliwe ustalenie stanu prawnego określającego status praw wyłącznych udzielanych przez Urząd Patentowy; martwią też odpowiedzi Urzędu Patentowego, gdy twierdzi, że: „osoby zainteresowane wynikiem danego postępowania mogą zwrócić się do Urzędu Patentowego z wnioskiem w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej.”;

- odpowiedź kierownictwa Urzędu Patentowego RP z dnia 23.12.2021 r. na powyższy list otwarty, informująca, że „(...) osoby zainteresowane wynikiem danego postępowania mogą zwrócić się do Urzędu Patentowego z wnioskiem w trybie dostępu do informacji publicznej”.

W odpowiedzi urząd formułuje zatem stwierdzenia i rady, które można uznać za podobne do sytuacji, jaka wystąpiłaby, gdyby Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zaprzestał publikowania uchwalonych ustaw i informował, że: „osoby zainteresowane treścią danego aktu prawnego mogą zwrócić się do polskiego parlamentu z wnioskiem o udostępnienie uchwalonego aktu prawnego w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej”.

Obecnie Urząd Patentowy RP nie tylko ocenia pozytywnie prace nad wadliwym, niedopracowanym i niekompletnym projektem nowej ustawy Prawo własności przemysłowej UD263 (o którym opiniujący piszą „gwarantujący pogłębienie chaosu”), ale też nie realizuje opisanych wyżej bieżących obowiązków, dodatkowo komplikując funkcjonowanie rynku, w rezultacie czego, w wyniku niepotrzebnych sporów i zakłócania działalności przedsiębiorców, następuje zmniejszenie wpływów do budżetu państwa.

W związku z tym prosimy uprzejmie o jasną i wyczerpującą odpowiedź na następujące pytania:

1. Jak Urząd Patentowy RP tłumaczy fakt, że na stronie internetowej urzędu prezentowane są nieaktualne, mylące i wprowadzające w błąd dane, oraz kto - zdaniem Pana Ministra - spośród grona pracowników Urzędu Patentowego RP, nadzór nad działalnością którego sprawuje Pan Minister (w myśl art. 260 obowiązującej ustawy Prawo własności przemysłowej), osobiście ponosi odpowiedzialność za opisane nieprawidłowości w działaniu Urzędu Patentowego RP i ich usprawiedliwianie?
2. Czy zdaniem Pana Ministra powierzenie opracowania projektu nowej ustawy Prawo własności przemysłowej UD263 osobom, które nie dopełniają bieżących obowiązków i dotąd nie sprostały przygotowaniu propozycji nowelizowania obowiązującej ustawy Prawo własności przemysłowej (lub choć precyzyjniejszych aktów wykonawczych do niej), może rokować pozytywne zakończenie podjętych prac nad tak skomplikowanym i tak powszechnie krytykowanym projektem ustawy Prawo własności przemysłowej UD263 opracowanym przez ten sam zespół?
3. Czy zdaniem Pana Ministra dalsze tolerowanie kierowania Urzędem Patentowym RP przez osoby, które są odpowiedzialne za aktualny stan funkcjonowania urzędu i brak poszanowania w nim prawa (w tym tak istotnych ustaw jak Kodeks postępowania administracyjnego), nie stanowi zagrożenia dla polskiej gospodarki?

Szanowny Panie Ministrze, uprzejmie proszę o podjęcie stosownych działań w przedmiotowej kwestii.

Z wyrazami szacunku